

Sygn. akt VI U 1911/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 października 2015 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Ewa Milczarek

Protokolant – sekr. sądowy Sylwia Sawicka

po rozpoznaniu w dniu 20 października 2015 r. w Bydgoszczy

na rozprawie

odwołania: T. J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 1 lipca 2015 r., znak: (...)

w sprawie: T. J.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o wysokość świadczenia

oddala odwołanie.

Na oryginalnie właściwy podpis.

UZASADNIENIE

Zaskarżoną decyzją wydaną na podstawie przepisów ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS organ rentowy przeliczył emeryturę ubezpieczonej T. J. od dnia 1.05.2015 r. czyli od miesiąca w którym zgłoszono wniosek o dokonanie przeliczenia emerytury.

W odwołaniu od tej decyzji ubezpieczona wniosła o jej zmian i przyznanie prawa do emerytury od za okres 3 lat poprzedzających miesiąc w którym zgłoszono wniosek o przyznanie emerytury powołując się na obowiązki organu rentowego, który winien poinformować ubezpieczoną o możliwości ubiegania się o emeryturę na zasadach ogólnych po osiągnięciu przez ubezpieczoną wieku emerytalnego.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania skazując, że ubezpieczona pobierała emeryturę z tytułu opieki nad niepełnosprawną córką a powszechny wiek emerytalny ukończyła w dniu (...)r. natomiast z wnioskiem o przyznanie emerytury wystąpiła 25.11.2014 r. i uzyskał do niej prawo od 1.11.2014 r.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył co następuje:

Ubezpieczona T. J. pobierała do dnia 30.10.2014 r. emeryturę przyznaną na podstawie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15.05.1989 r. w sprawie uprawnień do wcześniejszej emerytury pracowników opiekującym się dziećmi wymagającymi stałej opieki. W dniu (...)r. ubezpieczona ukończyła powszechny wiek emerytalny. Z wnioskiem

o przyznanie emerytury ubezpieczona wystąpiła 24.11.2014 r. i decyzją z dnia 29.12.2014 r. przyznano ubezpieczonej emeryturę od dnia 1.11.2014r. Ubezpieczona złożyła wniosek w dniu 10.02.2015r. o przeliczenie emerytury i decyzją z dnia 14.04.2015 r. organ rentowy dokonał tego przeliczenia, po przeprowadzeniu stosownego postępowania. Ubezpieczona wystąpiła w dniu 28.05.2015 r. z wnioskiem o przyznanie emerytury, ze splatą świadczenia za 3 lata wstecz powołując się na brak poinformowania jej przez pracowników ZUS o możliwości wystąpienia w wnioskiem o przeliczenie emerytury. Decyzją z dnia 1.07.2015 r. organ rentowy przeliczył emeryturę ubezpieczonej od dnia 1.05.2015 r. w związku z ponownym ustaleniem kapitału początkowego.

Okoliczności bezsporne, nadto wnioski i decyzje w aktach rentowych.

Stan faktyczny sprawy Sąd ustalił na podstawie dokumentów w aktach rentowych ubezpieczonej, których prawdziwości strony nie kwestionowały.

Spór między stronami sprowadzał się do tego, czy organ rentowy winien przyznać ubezpieczonej przeliczoną emeryturę za okres 3 lat przed złożeniem wniosku i czy organ rentowy dopuścił się błędu w rozumieniu art.133ust.1 pkt 2 ustawy emerytalnej. Ubezpieczona wywodziła, iż pracownicy organu rentowego winni poinformować ubezpieczoną o możliwości pobierania emerytury z tytułu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego przy okazji jej kontaktów z pracownikami oddziału ZUS.

Stosownie do treści art. 116 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. postępowanie w sprawach świadczeń wszczyna się na podstawie wniosku zainteresowanego, chyba że ustawa stanowi inaczej. Przepis art. 129 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych stanowi, iż świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca w którym zgłoszono wniosek.

Zdaniem Sądu Okręgowego brak podstaw do zastosowania w niniejszej sprawie przepisu art. 133 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy. Jak stanowi ustęp pierwszy ww. artykułu "w razie ponownego ustalenia przez organ rentowy prawa do świadczeń lub ich wysokości, przyznane lub podwyższone świadczenia wypłaca się, poczynając od miesiąca, w którym powstało prawo do tych świadczeń lub do ich podwyższenia, jednak nie wcześniej niż:

- 1) od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy lub wydano decyzję z urzędu, z zastrzeżeniem art. 107a ust. 3;
- 2) za okres 3 lat poprzedzających bezpośrednio miesiąc, o którym mowa w pkt 1, jeżeli odmowa lub przyznanie niższych świadczeń były następstwem błędu organu rentowego lub odwoławczego.

W judykaturze Sądu Najwyższego przyjmuje się, że zawarte w art. 133 ust. 1 pkt 2 ustawy określenie "błąd organu rentowego" obejmuje sytuacje, w których organ rentowy miał podstawy do przyznania świadczenia, lecz z przyczyn leżących po jego stronie tego nie uczynił. Za takie przyczyny można uznać wszelkie zaniedbania tego organu, każdą obiektywną wadliwość decyzji, niezależnie od tego czy jest ona skutkiem zaniedbania, pomyłki, celowego działania organu rentowego, czy też rezultatem niewłaściwych działań pracodawców albo wadliwej techniki legislacyjnej i w konsekwencji niejednoznaczności stanowionych przepisów. Zdaniem Sądu Okręgowego z żadną z wyżej wskazanych przesłanek nie mamy do czynienia w przedmiotowej sprawie.

Zdaniem Sądu Okręgowego, błędny jest pogląd skarżącej, że organ rentowy nie wywiązał się z obowiązków wynikających z przepisów rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11.10.2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe. Zgodnie z § 2 tego rozporządzenia - organy rentowe udzielają informacji, w tym wskazówek i wyjaśnień, w zakresie dotyczącym warunków i dowodów wymaganych do ustalania świadczeń. Zdaniem skarżącej pracownicy ZUS-u winni byli poinformować ubezpieczoną o możliwości przeliczenia emerytury przy okazji w czasie jej bytności w oddziale ZUS-u. Jak wynika z ugruntowanego orzecznictwa sądowego dotyczącego tego przepisu i poprzednio obowiązującego § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (który zawierał podobną treść) - brak podstaw do interpretowania przepisu § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w

sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń jako normy nakładającej na organ rentowy obowiązek stałego analizowania sytuacji ubezpieczonego i informowania go o możliwości wystąpienia z wnioskiem o przyznanie prawa do świadczenia (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 31.3.2011 r. OSA 2011/11/113-120, OSAŁ 2010/1/7, OSAŁ 2011/1/7).

Z kolei Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 15 grudnia 1997 r. II UKN 409/97 OSNP 1998/21/634 stwierdził, że przewidziany w § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. Nr 10, poz. 49 ze zm.) obowiązek organu rentowego informowania o warunkach i dowodach wymaganych do uzyskania świadczeń emerytalno-rentowych oraz udzielania pomocy przy ubieganiu się o nie, dotyczy tylko świadczeń objętych już postępowaniem. Także w wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 13.02.2013 r. (III AUa 1088/12 LEX nr 1314860) wypowiedziano pogląd, że „Ogólną zasadą prawa emerytalno-rentowego jest, że świadczenia wypłaca się na wniosek zainteresowanego, poczynając od dnia powstania prawa do emerytury/renty (tj. spełnienia ustawowych warunków), lecz nie wcześniej niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o świadczenie. Prawo do świadczenia może być realizowane dopiero po zgłoszeniu do właściwego organu rentowego wniosku o przyznanie prawa. Inicjatywa należy zawsze do ubezpieczonego”.

Sąd Okręgowy podziela powyższe poglądy i stwierdza, że w okolicznościach niniejszej sprawy inicjatywa wystąpienia z wnioskiem o przyznanie emerytury w powszechnym wieku emerytalnym należała do ubezpieczonej, która jak widać z dokumentacji zawartej w aktach rentowych, występowała wielokrotnie z wnioskami do organu rentowego, uzyskując konkretne świadczenia i ich przeliczenie. Po złożeniu przez ubezpieczoną wniosku z dnia 24.11.2014r. o emeryturę i przeliczenie kapitału początkowego organ rentowy nadał im bieg i po zgromadzeniu niezbędnych dokumentów wydał decyzję przeliczającą wysokość emerytury od dnia 1.02.2015 r. i następnie, po złożeniu wniosku z dnia 28.05.2015 r. przeliczając wysokość emerytury od dnia 1.05.2015 r.

Działanie organu rentowego, w ocenie Sądu Okręgowego, uznać należy więc za prawidłowe i dlatego na podstawie art.477§¹⁴ k.p.c. odwołanie ubezpieczonej podlegało oddaleniu jako pozbawione uzasadnionych podstaw.

SSO Ewa Milczarek